

P. E. Gmab...
20.02.17
J. Bouch...
J. Bouch...

WOO.4240.821.2016.KŚ.3

data wpływu 16. 02. 2017

nr z rejestru 323/10 Bydgoszcz, dnia 8 lutego 2017 r.

OPINIA

liczba załączników

podpis

Na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3a i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), zwanej dalej w skrócie uouioś, w związku z w § 3 ust. 1 pkt 33 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 r., poz. 71 j.t.), nawiązując do pisma Wójta Gminy Pruszcz z dnia 23 września 2016 r. (wpływ: 26.09.2016 r.), znak: BUD.BOŚiGK.6220.1.7.2016, po przeanalizowaniu wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym z kartą informacyjną przedsięwzięcia uzupełnioną wyjaśnieniami z dniach 8 grudnia 2016 r. oraz 25 stycznia 2017 r.,

I. Wyrażam opinię, że dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa sieci gazowych wysokiego ciśnienia MOP 8,4 MPa: DN150 i DN200 – w ramach Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy – Bydgoszcz - granica województwa kujawsko – pomorskiego z podziałem na 3 części: Część 1 – Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła „Nowe Marzy” (bez węzła) do węzła „Dworzysko” (z węzłem) o długości około 23,3 km. Przebudowa sieci gazowych wysokiego ciśnienia MOP 8,4 Mpa: DN 100 i DN 200 – Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku Nowe Marzy – Bydgoszcz – granica województwa kujawsko – pomorskiego i wielkopolskiego z podziałem na 3 części: Część 2 Projekt i budowa drogi ekspresowej S-5 na odcinku od węzła „Dworzysko”(bez węzła) do węzła „Aleksandrowo” (z węzłem) o długości około 22,4 km, nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

II. Zgodnie z treścią art. 64 ust. 3a uouioś wskazuję:

- 1) Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, w tym w szczególności:

- a) Zaplanowaną wycinkę drzew i krzewów przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków gniazdujących w usuwanym drzewostanie oraz kluczowym okresem rozrodu gatunków dziko występujących zwierząt, przypadającym w terminie od 1 marca do 31 sierpnia, a także po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę przyrodnika braku siedlisk (np. miejsc zimowania) dziko występujących zwierząt. W przypadku konieczności wycinki w okresie od 1 marca do 31 sierpnia, dopuszcza się jej przeprowadzenie po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę przyrodnika braku siedlisk gatunków dziko występujących zwierząt, w tym miejsc ich lęgów i rozrodu w obrębie usuwanego drzewostanu.
- b) Drzewa i krzewy nie podlegające wycince, a znajdujące się w sąsiedztwie budowy zabezpieczyć przed:
- możliwością mechanicznego uszkodzenia, np. poprzez odeskowanie pni drzewa, a w przypadku ochrony zadrzewień sąsiadujących z placem budowy szpalerów drzew lub skupisk drzew oraz zbiorowisk leśnych, dopuszcza się wyгородzenie całych grup w granicach rzutu korony od placu budowy bez podejmowania zabezpieczeń każdego drzewa z osobna;
  - mechanicznym uszkodzeniem bryły korzeniowej poprzez prowadzenie prac w bezpośrednim sąsiedztwie systemów korzeniowych drzew i krzewów w sposób ręczny, o ile pozwala na to technologia prac. Powstałe ewentualne uszkodzenia mechaniczne pni i korzeni zabezpieczyć preparatem grzybobójczym.
- c) Zaplecza budowy, miejsca postojowe lub składowania materiałów lokalizować poza terenami cennymi przyrodniczo, w tym płatami stwierdzonych siedlisk przyrodniczych 3150 i 9170, obszarami podmokłymi oraz w sąsiedztwie cieków i zbiorników.
- d) Przekroczenie cieków dopuszcza się realizować metodą wykopów przy zachowaniu zasady prowadzenia prac ziemnych w obrębie cieków w okresie minimalnych przepływów wody.
- e) Zbiorniki wodne kolidujące z przebiegiem gazociągów przekraczać metodą przewiertu sterowanego, eliminując zagrożenie ich przekształcania.

- f) Wody odpompowywane z wykopów nie odprowadzać do zbiorników pełniących funkcję siedliska rozrodu płazów lub które zidentyfikowano, jako siedlisko 3150.
  - g) Wykopy zasypywać po potwierdzeniu braku uwięzionych w nich zwierząt.
  - h) Uzbrojenie skarp i dna odbiorników wód odpompowywanych z wykopów przywrócić do stanu sprzed rozpoczęcia prac.
  - i) W sąsiedztwie rezerwatu przyrody „Ostnicowe parowy Gruczna” (od km 3+000 do km 4+800 odcinka 2 projektowanej trasy S-5) prowadzić prace bez odwodnienia wykopów w sposób wykluczający zmianę warunków wodno - gruntowych terenu.
  - j) Zespoły zaporowo - upustowe oraz oznakowania gazociągów lokalizować poza terenem projektowanych przejść dla zwierząt realizowanych w ramach budowy drogi ekspresowej S-5, w tym poza powierzchnią najść dla zwierząt lub w świetle przejść.
  - k) Przejazd maszyn i pojazdów zorganizować w oparciu o sieć istniejących dróg i duktów leśnych oraz drogi dojazdowe i pas budowlano - montażowego
- 2) Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie budowlanym, w tym w szczególności:
- a) Wody pochodzące z odwodnienia wykopów przed odprowadzeniem do odbiorników podczyścić w piaskowniach.
- 3) Obowiązek unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym w szczególności:
- a) Prace związane z przebudową gazociągów prowadzić pod nadzorem przyrodniczym.
  - b) Wykopy kontrolować w kierunku obecności chronionych gatunków zwierząt, a w przypadku stwierdzenia uwięzionych osobników, należy podjąć czynności zmierzające do ich przeniesienia poza teren inwestycji, na odpowiednie dla nich siedliska.
  - c) Na odcinkach budowy gazociągów sąsiadujących z terenami stwierdzonych siedlisk bytowania płazów przed rozpoczęciem robót ziemnych wykonać tymczasowe płotki wygradzająco-zabezpieczające, których wykonanie, lokalizację i przebieg ustali i zapewni dozór przyrodniczy:

- d) Tymczasowe płotki wygradzająco-zabezpieczające wykonać o wysokości minimalnej 50 cm z przewieszką na górnej krawędzi o szerokości 10 cm i wkopaną krawędzią dolną w grunt na głębokość minimum 10 cm.
- e) Zidentyfikowane stanowiska pachnicy dębowej i płaty siedlisk przyrodniczych 9179 i 3150 wyraźnie oznakować przed rozpoczęciem prac ziemnych w sposób wykluczający ich naruszenie poza powierzchnią wytyczonego pasa budowlano-montażowego.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Pruszcz, wnioskiem z dnia 23 września 2016 r. (wpływ: 26.09.2016 r.), znak: BUD.BOŚiGK.6220.1.7.2016, zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

Po zapoznaniu się z załączoną do wniosku kartą informacyjną przedsięwzięcia, uzupełnioną wyjaśnieniami z dnia 8 grudnia 2016 r. oraz 25 stycznia 2017 r., stwierdzono, że jest to przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienione w § 3 ust. 1 pkt 33 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r.: instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 21 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków; przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W odniesieniu do uwarunkowań wymienionych w art. 63 ust. 1 uouioś, tutejszy Organ przeanalizował rodzaj i charakter planowanego przedsięwzięcia oraz jego usytuowanie, zważywszy na możliwe zagrożenia dla środowiska, jak również rodzaj i skalę możliwego oddziaływania.

Z uwagi na planowaną technologię wykonania, istnieje możliwości podziału przedmiotowej inwestycji na odcinki odpowiadające poszczególnym przebudowywanym gazociągom wysokiego ciśnienia (wraz z towarzyszącymi im zespołami zaporowo – upustowymi), realizowanych w ramach prac związanych z budową poszczególnych omawianych odcinków drogi ekspresowej S-5. W związku z powyższym zadanie będzie realizowane w następujących etapach:

- a) odcinek 1B: „Nowe Marzy – Dworzyskowo” – 3 etapy;
- b) odcinek 2: „Dworzysko (bez węzła) – Aleksandrowo” – 2 etapy.

Projektowane przedsięwzięcie będzie zlokalizowane na terenie województwa kujawsko – pomorskiego, w:

- a) odcinek 1 B - powiat świecki, w gminie Świecie,
- b) odcinek 2:
  - powiat świecki, gmina Świecie, gmina Pruszcz,
  - powiat bydgoski, gmina Dobrcz.

W ramach przedmiotowego zadania planuje się:

- 1) odcinek 1B: „Nowe Marzy – Dworzysko”:
  - a) km 24+065 drogi ekspresowej S-5 – przebudowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN150 MOP 8,4 MPa na długości ok. L=99,0 m (w związku z kolizją z drogą ekspresową S-5); długość gazociągu przeznaczona do likwidacji po zakończeniu przebudowy ok. L=94,0 m. Długość projektowanego gazociągu DN150 MOP 8,4MPa - ok. L=99,0 m;
  - b) km od 24+150 projektowanej drogi ekspresowej S-5 - przebudowa dwóch gazociągów wysokiego ciśnienia: DN150 MOP 8,4 MPa o długości ok. L=40,0 m oraz DN200 MOP 8,4 MPa o długości ok. L=44,0 m (kolizja z drogą gminną DGWS21); długość gazociągu przeznaczona do likwidacji po zakończeniu przebudowy – gazociąg DN150 ok. L=38,0 m oraz gazociąg DN200 ok. L=41,0 m. Długość projektowanego gazociągu DN150 MOP 8,4 MPa - ok. L=40,0 m, długość projektowanego gazociągu DN200 MOP 8,4 MPa - długości ok. L=44,0 m;
  - c) km od 24+775 do 25+108 projektowanej drogi ekspresowej S-5 – przebudowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN200 MOP 8,4 MPa o długości ok. L=341,0 m (kolizja z drogą ekspresową S-5); długość gazociągu przeznaczona do likwidacji ok. L=331,0 m. Długość projektowanego gazociągu DN200 MOP 8,4 MPa - ok. L=341,0 m.
- 2) odcinek 2: „Dworzysko (bez węzła) – Aleksandrowo”:
  - a) km 0+000 do 21+915 projektowanej drogi ekspresowej S-5 - budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN200 MOP 8,4MPa o długości ok. L=23766,0 m. Budowa ww. gazociągu wynika z konieczności rozwiązania kolizji istniejącego gazociągu DN200 MOP 8,4 MPa z drogą ekspresową S-5 w km projektowanej drogi ekspresowej S-5:
    - od 0+000 do 8+620, od 9+740 do 10+130, od 10+850 do 11+275, od 11+650 do 13+340, od 14+110 do 14+950, od 16+165 do 16+600, od 18+315 do 18+615, od 21+215 do 21+915.

Łączna długość gazociągu wysokiego ciśnienia DN200 MOP 8,4 MPa podlegającego rozbiórce wynosi ok. L=16400 m;

- b) przebudowie podlegać będzie gazociąg DN100 MOP 8,4 MPa zasilający istniejącą stację gazową (łączna długość gazociągu wysokiego ciśnienia DN100 podlegającego rozbiórce wynosi ok. L=35,0 m.). W związku z przebudową istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN200 na odcinku projektowanej drogi ekspresowej S-5 w kilometrażu od 0+000 do 21+915, zaistniała konieczność przebudowy ww. gazociągu celem zasilenia stacji gazowej z nowego odcinka gazociągu. Gazociąg po przebudowie będzie położony w okolicy kilometrażu 15+347 projektowanej drogi ekspresowej S-5 (odcinek 2), jego długość wyniesie ok. L=138,0 m;
- c) na przebudowywanym gazociągu DN200 MOP 8,4MPa zaprojektowano dwa zespoły (układy) zaporowo-upustowe „ZZU-1” oraz „ZZU-2”, odpowiednio w kilometrażu 7+900 oraz 21+060 projektowanej drogi ekspresowej S-5;
- d) na przebudowywanym gazociągu DN100 MOP 8,4 MPa zaprojektowano układ zaporowo-upustowy „ZZU-3”, w kilometrażu 15+347 projektowanej drogi ekspresowej S-5.

Na przebudowywanym gazociągu DN200 (odcinek nr 2 projektowanej drogi ekspresowej S-5) zaprojektowano dwa układy zaporowo-upustowe ZZU-1 oraz ZZU-2, położony w kilometrażu 7+900 oraz 21+060 projektowanej drogi ekspresowej S-5. Zespół zaporowo-upustowy DN200 ZZU-1 zlokalizowany został na działce nr ewid. 1/17_2 obręb Zbrachlin, gmina Pruszcz. Zespół zaporowo-upustowy DN200 ZZU-2 zlokalizowany został na działce nr ewid. 113/4 obręb Gądecz, gmina Dobrcz.

Na przebudowywanym gazociągu DN100 (odcinek nr 2 projektowanej drogi ekspresowej S-5) zaprojektowano układ zaporowo-upustowy ZZU-3, położony w kilometrażu 15+347 projektowanej drogi ekspresowej S-5. Układ zaporowo-upustowy DN100 ZZU-3 zlokalizowany został na działce nr ewid. 27/2 obręb Trzeciewiec, gmina Dobrcz. Źródłem zasilania w gaz będą gazociągi niepoddane przebudowie w związku z realizacją drogi ekspresowej S-5 (inwestycja zostanie docelowo z nimi połączona, aby stanowić funkcjonalną całość).

Transportowanym paliwem będzie gaz o symbolu „E” (GZ-50) (wg PN-C 04750:2011 Gaz ziemny) - gaz ziemny wysokometanowy.

Zastosowane rury będą posiadały atesty zgodne z obowiązującymi przepisami. Na całej długości gazociągi ułożone zostaną pod ziemią na głębokości ca. 1,4 m, minimalne

przykrycie gazociągu na większości trasy wyniesie ok. 1,2 m (ponad górną tworzącą gazociąg lub rury osłonowej). Głębokość wykopu wstępnie określono na 2,2 do 2,4 m.

W przypadku przekroczenia gazociągiem przeszkód terenowych minimalne przykrycie gazociągu będzie większe i wynosić będzie odpowiednio:

- a. pod rowami, ciekami, jak również w terenach zmeliorowanych – co najmniej ok. 1,0 m od dna przeszkody terenowej do górnej tworzącej rury osłonowej;
- b. pod drogami, szlakami kolejowymi – co najmniej ok. 1,0 m od dna przeszkody terenowej do górnej tworzącej rury osłonowej;
- c. przy zastosowaniu technologii bezwykopowych (np. przeciski poziome, przewierty kierunkowe itd.), przykrycie będzie odpowiednio większe, wynikające z uwarunkowań technicznych oraz budowy geologicznej występującej w miejscu przekroczenia danej przeszkody.

Przebudowywane gazociągi będą objęte systemem czynnej ochrony katodowej, której źródłem będzie działająca ochrona katodowa na istniejących gazociągach DN100, DN150 oraz DN200. Nowoprojektowane gazociągi zostaną włączone do ochrony katodowej istniejących gazociągów DN100, DN150 i DN200. Wraz z izolacją zewnętrzną rur ochrona katodowa stanowić będzie zabezpieczenie gazociągu przed korozją elektrochemiczną.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. 2013, poz. 640), dla projektowanych gazociągów DN100, DN150 i DN200 (o ciśnieniu MOP 8,4MPa),

a) szerokość strefy kontrolowanej wynosi odpowiednio:

- a. dla gazociągu DN100 – 4,0 m (po 2,0 m na stronę od osi gazociągu, licząc od osi poziomej gazociągu);
- b. dla gazociągu DN150 – 4,0 m (po 2,0 m na stronę od osi gazociągu, licząc od osi poziomej gazociągu);
- c. dla gazociągu DN200 – 6,0 m (po 3,0 m na stronę od osi gazociągu, licząc od osi poziomej gazociągu);

b) szerokość pasa budowlano – montażowego gazociągów w/c DN100, DN150 i DN200 wynosić będzie:

- a. tereny rolne i inne: szerokość 18,0 m, z podziałem 7 m i 11 m na stronę (pas asymetryczny);
- b. tereny leśne: szerokość 10,5 m, z podziałem 4 m i 6,5 m na stronę (pas asymetryczny).

W przypadku zastosowania technologii bezwykopowych (np. przeciski poziome, przewierty kierunkowe, przewierty HDD) prace maszynowe związane z ww. technologiami przekroczeń będą się generalnie zawierały w pasie budowlano – montażowym dla odcinka liniowego gazociągu, przy czym mogą one zostać lokalnie poszerzone (na końcach przewiertu lub przecisku) w celu zachowania wymaganego technologią przekroczenia danej przeszkody terenowej w linii prostej.

Przejścia gazociągów przez przeszkody terenowe (droga ekspresowa S-5) będą wykonane metodą bezwykopową (np. przeciski poziome, przewierty kierunkowe) z zastosowaniem rur osłonowych (ochronnych).

W przypadku przejść gazociągów przez drogi kategorii niższej niż ekspresowa i krajowa, ale o nawierzchni asfaltowej, zastosowany będzie przewodowy układ rurowy bez instalowania rury osłonowej. W przypadku dróg gruntowych przejście gazociągów zostanie wykonane przekopem otwartym.

Prace przełączeniowe/włączeniowe projektowanych gazociągów w istniejące elementy infrastruktury przesyłowej gazu ziemnego prowadzone będą przy wykorzystaniu metody hermetycznego wstrzymania przepływu gazu. W związku z tym niezbędne będzie wykonanie odcinków tymczasowych gazociągów obejściowych (by-passów), które zabudowane będą tylko i wyłącznie na czas trwania prac przełączeniowych (prac hermetycznych).

Po włączeniu każdego z projektowanych odcinków gazociągów do sieci wszystkie tymczasowe gazociągi obejściowe zostaną rozebrane. Rozbiórce zostaną także poddane odcinki gazociągów, jakie pozostaną poza punktami włączeń nowo wykonanych odcinków sieci gazowych do infrastruktury przesyłowej.

Tymczasowe gazociągi naziemne (ułożone na powierzchni terenu) będą posiadały średnicę DN100 (ciśnienie MOP = 8,4MPa) i długość niezbędną z punktu widzenia podłączenia budowanego odcinka gazociągu. Włączenie tymczasowego gazociągu obejściowego (by-passu) wysokiego ciśnienia DN100 MOP 8,4MPa, nastąpi za pośrednictwem urządzenia do wstrzymania przepływu gazu do istniejących gazociągów wysokiego ciśnienia.

Na odcinkach skrzyżowań i zbliżeń do napowietrznych linii elektroenergetycznych wykop może być wykonany mechanicznie (po wyłączeniu linii) lub metodą ręczną. W przypadku przejść przez tereny zmeliorowane wykonanie wykopu pod gazociąg spowoduje przerwanie ciągów drenarskich. Zniszczone ciągi drenarskie zostaną odbudowane i przywrócone do stanu poprzedniego.

Na obszarze projektowanego zadania nie występują obszary: wodno-błotne, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek, obszary wybrzeży i środowisko morskie, obszary górskie, obszary objęte ochroną, w tym obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, o znacznej gęstości zaludnienia, przylegające do jezior, jak również obszary ochrony uzdrowskiej. Inwestycja będzie przebiegała przez obszary o płytkim występowaniu wód podziemnych. Na całej trasie szacuje się, że długość gazociągu, gdzie wystąpi konieczność prowadzenia prac odwodnieniowych wynosić będzie około 2,8 km, co stanowi 12% trasy gazociągu. Planowane zamierzenie przecinać będzie obszary leśne, na łącznej szacunkowej długości około 0,58 km, a także zlokalizowane częściowo będzie na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 140 „Subzbiornik Bydgoszcz”. Z uwagi na usytuowanie (rejon Świecia, sąsiedztwo Bydgoszczy), a także charakter terenu (bogata historia oraz duża aktywność osadnicza mająca miejsce w przeszłości np. w dolinach rzecznych, w sąsiedztwie miast etc.), na którym planuje się realizację przedmiotowego przedsięwzięcia gazociąg będzie przechodził przez stanowiska archeologiczne będące w ewidencji zabytków archeologicznych. Oprócz powyższego, gazociąg będzie przechodził w sąsiedztwie rejestrowych zabytków nieruchomych, które są położone w odległości od ponad 200 do 400 m od osi planowanej inwestycji. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest częściowo w granicach otuliny rezerwatu przyrody Ostnicowe parowy Gruczna, Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego oraz Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W trakcie prowadzenia prac realizacyjnych może nastąpić wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz poziomu dźwięku, związanego z pracą sprzętu budowlanego i transportem materiałów. Powyższe oddziaływania będą miały charakter przejściowy oraz odwracalny. W celu zminimalizowania uciążliwości związanych z etapem realizacji przedsięwzięcia, prace ziemne powinny być prowadzone wyłącznie w godzinach dziennych (6⁰⁰-22⁰⁰), w sposób niedopuszczający do przypadkowego wycieku substancji ropopochodnych. Używany sprzęt winien być sprawny technicznie, a wszelkie jego konserwacje, uzupełnianie paliwa, przeglądy i naprawy, wykonywane w miejscu specjalnie do tego celu wyznaczonym. Zaplecze budowy należy zlokalizować w oddaleniu od zabudowy podlegającej ochronie akustycznej.

Emisja zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego z terenu budowy odcinków liniowych gazociągu i przejść bezwykopowych będzie miała charakter niezorganizowany i związana będzie głównie, z:

- a) ruchem pojazdów samochodowych oraz pracą maszyn budowlanych (spalanie oleju napędowego),
- b) procesami spawania elektrycznego w związku z operacjami łączenia poszczególnych odcinków gazociągu.

Inne czynności technologiczne takie jak roboty ziemne (odkopywanie i zasypywanie wykopów) oraz izolacyjne (piaskowanie styków przed ułożeniem izolacji, przeprowadzane głównie wewnątrz wykopu), mogą być źródłem emisji (unosu) pyłu o charakterze niezorganizowanym.

Biorąc pod uwagę ich charakter (realizacja części prac w wykopie) i krótki czas przebiegu (wynikający z potokowego systemu organizacji robót), ich wpływ na stan higieny atmosfery będzie ograniczony do bezpośredniego sąsiedztwa gazociągu, nie stanowiąc odczuwalnego zagrożenia dla okolicznych mieszkańców. Poza tym w wyniku przemieszczania się frontu robót ewentualne uciążliwości będą się oddalały od siedzib ludzkich.

Większość hałaśliwych prac podczas wykonywania przekroczeń przeszkód terenowych metodami bezwykopowymi (przecisk, przewiert) będzie realizowana w ściśle określonym miejscu związanym z danym przekroczeniem przeszkody terenowej.

Powstające podczas robót odpady będą zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj.: gromadzone selektywnie w wydzielonym, zabezpieczonym miejscu, w pierwszej kolejności przekazywane do odzysku, a następnie do unieszkodliwiania podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w tym zakresie.

Płuczka wiertnicza podczas przewiertów sterowanych przygotowywana jest w szczelnych zbiornikach płuczkowych lub w tzw. dole płuczkowym (zagłębienie uszczelnione folią). Płuczka to wodny roztwór bentonitu, jest substancją biodegradowalną i nie stanowi zagrożenia dla środowiska (nie powoduje zanieczyszczenia warstwy wodonośnej). Płuczka podczas wiercenia będzie cyrkulowała w obiegu zamkniętym. Odpad płuczki wiertniczej powstanie w trakcie instalacji gazociągu w przewiercie.

Zużyta płuczka wiertnicza (niespełniająca wymagań jakościowych) będzie tymczasowo magazynowana na terenie placu maszynowego w tanko paletach lub w uszczelnionym folią dole płuczkowym, a następnie zostanie przekazywana uprawnionym podmiotom do odzysku [proces R 10 wg załącznika nr 1 obowiązującej ustawy

z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2016 r., poz. 1987 ze zm.)] lub unieszkodliwienia (proces D1 wg załącznika nr 2 ustawy o odpadach).

Urobek z wiercenia również zostanie przekazany uprawnionym podmiotom do przetworzenia poza terenem budowy (proces R 10 wg załącznika nr 1 obowiązującej ustawy o odpadach) lub unieszkodliwienia (proces D1 wg załącznika nr 2 ustawy o odpadach).

Prace związane z użyciem płuczki będą prowadzone w systemie zamkniętym (płyn wiertniczy będzie odzyskiwany i włączany ponownie do otworu). Wytwarzane są przy tym znacznie mniejsze ilości płuczki niż przy wykorzystaniu systemu otwartego. Typowymi, powszechnie stosowanymi urządzeniami do odzysku płuczki są sita wibracyjne i hydrocyklony.

Wśród czynników, które mają decydujący wpływ na wybór rodzaju i wielkości systemu separacji są:

- a. ilość i wielkość posiadanych urządzeń wiertniczych;
- b. parametry techniczne wykorzystywanych pomp płuczkowych;
- c. przeciętna długość wierconego otworu;
- d. przeciętna pojemność wierconego otworu;
- e. typowe warunki geologiczne, w jakich prowadzone są prace wiertnicze;
- f. dotychczasowe doświadczenie z systemami oczyszczania i kondycjonowania płuczki.

Należy dodać, że w trakcie robót będzie stosowana płuczka bentonitowa, która nie stanowi zagrożenia dla środowiska gruntowego i wód podziemnych. Urobek z pogłębiania stanowić będą grunty rodzime (niezanieczyszczone), występujące w miejscu przewiertów.

W aspekcie stałego wpływu przedsięwzięcia na środowisko, zamierzenie nie zwiększy stopnia zanieczyszczenia gleby oraz nie spowoduje dodatkowego wprowadzania ścieków, ani szkodliwych substancji i energii do środowiska. Gazociąg jest układem hermetycznym. Podczas jego normalnej pracy, nie występuje emisja przesyłanego gazu do atmosfery.

W trakcie eksploatacji projektowanych obiektów kubaturowych może wystąpić niewielka emisja metanu do powietrza atmosferycznego, emitowanego przez zamierzone i kontrolowane wydmuchy technologiczne, np. podczas prac konserwacyjnych i remontowych niezbędnych dla utrzymania ruchu.

Ograniczenie emisji metanu zostanie osiągnięte poprzez:

- a) zastosowanie rozwiązań projektowych zapewniających maksymalną szczelność i niezawodność,
- b) zastosowanie materiałów bardzo dobrej jakości oraz nowoczesnej armatury,
- c) prowadzenie okresowej kontroli oraz przeglądów technicznych projektowanych urządzeń technologicznych i instalacji.

Niewielka emisja hałasu może występować w związku z przepływem gazu w nadziemnych odcinkach rurociągów. Na terenie stacji dopuszczalny poziom hałasu będzie odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 j.t.).

Na obiektach kubaturowych wyposażonych w układy filtracyjne, w trakcie użytkowania, będą tworzyły się kondensaty gazowe i wkłady filtrów. Inwestor przewiduje ich gromadzenie, a następnie przekazanie specjalistycznym firmom do utylizacji. Wszystkie odpady zostaną wywiezione poza obiekty kubaturowe, na terenie których powstają, w oparciu o odpowiednie umowy zawarte ze specjalistycznymi firmami.

Eksploatacja przedsięwzięcia nie generuje ścieków.

Inwestycja nie pogorszy obecnych walorów krajobrazowych. Rurociąg będzie zlokalizowany pod powierzchnią terenu, w jednym miejscu pod dnem rzeki. Jedyne elementy, jakie powstaną w związku z realizacją przedsięwzięcia i pozostaną w terenie, to gazowa stacja redukcyjna, zespoły zaporowo-upustowe, śluza nadawcza i odbiorcza oraz słupki oznakowania trasy, przy czym stacja zostanie zbudowana na terenie o zabudowie przemysłowej, natomiast zespoły zaporowo - upustowe na terenie nieużytków, nieodznaczających się większymi walorami krajobrazowymi.

Podczas eksploatacji przedsięwzięcia niekorzystne oddziaływanie na środowisko gruntowe może wystąpić w sytuacjach awaryjnych związanych z mechanicznym uszkodzeniem gazociągu. W przypadku niewielkiej nieszczelności istnieje ryzyko powolnego wypływu gazu do gruntu. Gaz ziemny jest nietoksyczny, jednakże jego obecność w porach profilu glebowego wpływa niekorzystnie na zachodzące w glebie procesy fizykochemiczne i mikrobiologiczne.

W przypadku awaryjnego rozszczelnienia się gazociągu i migracji gazu poprzez środowisko glebowe do wód, które zawierają siarczany, pojawienie się metanu spowoduje procesy mikrobiologicznej redukcji siarczanów do siarkowodoru, czego następstwem będzie zanieczyszczenie tych wód.

Dla zapewnienia prawidłowych warunków ochrony środowiska gruntowego oraz wodnego, przedmiotowy gazociąg zaprojektowano przy zastosowaniu nowoczesnych

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Ostnicowe parowy Gruczna (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 2706).

Na terenie Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego oraz Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązuje m.in. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy uouioś. Jednocześnie zgodnie z art. 17 i 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.), zakazy obowiązujące na terenie parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego.

Zgodnie z założeniami projektu planowana przebudowa gazociągów będzie realizowana w otulinie ww. rezerwatu przyrody, na której nie wprowadzono zakazów ustalonych dla obszaru rezerwatu.

Realizacja inwestycji wiąże się z potrzebą wycinki drzew w pasie budowlano-montażowym na powierzchni 0,63 ha gospodarczych drzewostanów leśnych, których ubytek nie przyczyni się do pogorszenia stanu zachowania siedlisk leśnych.

Na etapie rozpoznania terenowego ustalono w przebiegu planowanej inwestycji obecność:

- siedlisk przyrodniczych oznaczonych kodem 9170 i 3150,
- gatunków chronionych: kocanek piaskowych, rokietnika pospolitego, fałdownika szeleszczącego i fałdownika nastroszonego.

Jednocześnie poza zasięgiem oddziaływania bezpośredniego wskazano na obecność siedlisk bytowania pachnicy dębowej w km 4+800; 11+700 i 17+300, których stan zachowania nie będzie zagrożony wskutek prowadzonych prac.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej nie potwierdzono obecności siedlisk lęgowych ptaków w obrębie kolidujących z inwestycją drzew, których wycinkę zaplanowano poza okresem lęgowym ptaków.

W wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, że zniszczenie kocanek piaskowych, rokietnika pospolitego, fałdownika szeleszczącego i fałdownika nastroszonego będzie dotyczyć niewielkich populacji bez istotnego wpływu na stan ich zachowania w regionie. Jednocześnie zniszczenie rokietnika pospolitego, fałdownika szeleszczącego i fałdownika nastroszonego będzie mieć miejsce w pasie zajęcia pod budowę trasy ekspresowej S5, a przebudowa gazociągów nie przyczyni się do zwiększenia skali zagrożenia. Z uwagi na powszechność występowania kocanek piaskowych w regionie oraz brak znaczenia przewidywanego zniszczenia na stan zachowania gatunku, nie przewiduje się podejmowania

działań kompensacyjnych, a przyjęte działania minimalizujące, zapewnią ograniczenie skali zniszczenia poza wytyczonym pasem zajęcia.

Z uwagi na obecność siedlisk rozrodu płazów w obrębie kolidujących zbiorników zaplanowano wykonanie gazociągów metodą przecisku sterowanego, eliminującego zagrożenie niszczenia lub zmiany stanu zachowania siedlisk. W wyniku zastosowania przecisku sterowanego w miejscach kolidujących zbiorników, wykluczono również zagrożenie niszczenia siedliska 3150.

Celem wyeliminowania zagrożenia zmiany stosunków wodnych terenu rezerwatu przyrody Ostnicowe parowy Gruczna i jego otuliny, przewidziano prowadzenie prac ziemnych bez podejmowania odwodnienia wykopów.

Jednocześnie przy przekraczaniu cieków (rowów) zaplanowano prowadzenie prac ziemnych w okresie najniższego przepływu wód, a wody pochodzące z odwodnienia wykopów przed wprowadzeniem do odbiorników będą podczyszczone z zawiesin w piaskownikach.

Dla wyeliminowania zagrożenia zmiany właściwości wód stwierdzonych siedlisk 3150 zaplanowano, że wody z odwodnienia wykopów nie będą odprowadzane do zbiorników. Z uwagi na potencjalne zagrożenie względem migrujących płazów w sąsiedztwie siedlisk ich rozrodu zaplanowano wykonanie tymczasowych płotków wygradzających.

Celem zapewnienia właściwych warunków migracji zwierząt w projekcie przebudowy gazociągów wykluczono lokalizowanie naziemnych oznakowań lub urządzeń pomiarowych w świetle projektowanych przejść dla zwierząt lub powierzchni ich najść, zaplanowanych w związku z realizacją budowy trasy ekspresowej S-5.

W związku ze stwierdzonymi elementami przyrodniczymi w projekcie na etapie realizacji przewidziano zapewnić nadzór przyrodniczy.

W przypadku jeśli skutkiem robót budowlanych bądź innych prac związanych z realizacją zamierzenia będzie podjęcie czynności objętych zakazami względem gatunków chronionych zwierząt, roślin oraz grzybów, wynikającymi z art. 51 i art. 52 ustawy o ochronie przyrody, np.:

- w odniesieniu do zwierząt objętych ochroną gatunkową – niszczenie ich siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, jak również niszczenie, usuwanie lub uszkodzenie gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień,
- w odniesieniu do grzybów i roślin – umyślne niszczenie osobników oraz niszczenie siedlisk lub ostoi roślin i grzybów,

Investor lub Wykonawca są zobowiązani do uzyskania zgody na wykonania czynności podlegających zakazom na zasadach określonych w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Na podstawie informacji zawartych w przedłożonej przez Inwestora dokumentacji, przeanalizowano wpływ przedsięwzięcia w kontekście adaptacji do skutków zmian klimatu (efekt cieplarniany). Eksploatacja zadania nie będzie powodować bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych w stosunku do stanu obecnego. Ze względu na rodzaj oddziaływań i przejściowy charakter, planowane prace związane z realizacją gazociągu nie będą negatywnie wpływać na istniejący klimat, a wszystkie emisje będą miały charakter miejscowy, okresowy i ustaną po zakończeniu prac montażowo-budowlanych. Również na etapie eksploatacji przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie naruszać standardów jakości środowiska. Oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma charakteru długofalowego, ani tendencji do narastania, nie wpływa na zjawiska pogodowe, ani na liczbę klęsk żywiołowych, nie wpłynie także na emisję gazów cieplarnianych.

Gazociąg nie będzie stanowił przeszkody w swobodnej cyrkulacji mas powietrza i nie zaburzy procesów jego regeneracji.

Tłoczenie gazu gazociągiem jest procesem całkowicie hermetycznym, nie występuje zatem kontakt medium z otoczeniem, a ponadto gaz nazywany jest paliwem czystym ekologicznie oraz przyjaznym dla środowiska. Ryzyko wystąpienia awarii będzie minimalizowane dzięki działaniom podejmowanym zarówno przed oddaniem gazociągu do eksploatacji, jak i w jej trakcie. Projektowany gazociąg zostanie wykonany z materiałów zapewniających maksymalną niezawodność eksploatacji, z zastosowaniem czynnej i biernej ochrony antykorozyjnej oraz monitoringiem instalacji, pozwalającym na szybkie wykrywanie i reagowanie na stany awaryjne. Dodatkowo, przed oddaniem do eksploatacji wykonana zostanie próba szczelności i wytrzymałości. Wszystkie te działania będą znacząco wpływać na zwiększenie bezpieczeństwa i pewności pracy projektowanego gazociągu.

Przedmiotowa inwestycja nie wpływa zatem w żaden sposób na zmiany klimatyczne w skali lokalnej, regionalnej, jak i globalnej.

Odnosnie ryzyka wystąpienia poważnej awarii, należy zaznaczyć, że przedsięwzięcie nie należy do kategorii zakładu o zwiększonym bądź dużym ryzyku pojawienia się awarii przemysłowej, w myśl rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

Mając na względzie skalę inwestycji, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego skumulowanego oddziaływania, nie zmieni się także w sposób istotny obecne zagospodarowanie i użytkowanie terenu, na którym usytuowany zostanie rurociąg.

Należy jednak pamiętać, że przedmiotowy teren usytuowany jest wzdłuż dróg i zabudowy zagrodowej oraz działek przeznaczonych pod taką zabudowę, nie sposób więc przewidzieć wszystkich planowanych zamierzeń na danym obszarze. Analizując ryzyko wystąpienia znaczącego skumulowanego oddziaływania na etapie budowy stwierdzono, że w przypadku ewentualnej równoczesnej realizacji kilku inwestycji na omawianym terenie, wzajemne interakcje mogą zachodzić. W razie nakładania się harmonogramów prac pomiędzy budową gazociągu a innymi zadaniami, spodziewać się należy kumulacji oddziaływania w zakresie emisji gazów do powietrza i hałasu. Zwiększy się generowanie zanieczyszczeń w wyniku pracy sprzętu i maszyn w jednakowym czasie.

W takim przypadku, należy tak ułożyć harmonogram prac, aby z jednej strony uwzględnić technologię robót, z drugiej zaś ograniczyć kumulację uciążliwych oddziaływań.

Ponieważ część zadania wymaga bezpośredniej ingerencji w istniejące ciągi komunikacyjne zlokalizowane w pobliżu zabudowy chronionej akustycznie, ze szczególną starannością powinien zostać przygotowany projekt organizacji ruchu, tak by poszczególne fazy robót w jak najmniejszym stopniu utrudniały życie mieszkańcom i osobom przyjezdnym.

Biorąc pod uwagę położenie geograficzne, nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania analizowanej inwestycji.

Uznano, iż zastosowanie prawidłowych rozwiązań projektowych, technicznych i technologicznych, zachowanie podstawowych zasad sztuki budowlanej, właściwa organizacja prac budowlanych oraz wprowadzenie wyżej wskazanych zaleceń zapewni ochronę środowiska na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji.

Reasumując odstąpiono od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, a tym samym sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Kamila Sobis
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Pruszcz, ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz
2. Pan Tomasz Michnowicz Mosty Gdańsk Sp. z o.o. ul. Jaśminowy Stok 12a, 85-085 Bydgoszcz
3. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Bydgoszczy, ul. Fordońska 6, 85-085 Bydgoszcz

Sprawę prowadzi: Pani Karina Ścieszyńska tel. (52) 506 56 66 wew. 6052 e-mail: karina.scieszynska.bydgoszcz@rdos.gov.pl.